46 av vårt lands beste sønner

som skulle transporteres fra Grini til Tyskland omkom da slagskibet "Westphalen" forleden gikk på en mine og sank utenfor den svenske vestkysten. Bare 4 nordmenn ble reddet inn til Mørstrand. Det blir sørget for at slektningene til de omkomne og reddede får underretning om sine kjæres skjebne. Hele det norske folk deler sorgen med de omkomnes pårørende. Vi hedrer de faldne kameraters minne best ved å forsterke kampen mot de forbrytere som holdt dem i fangenskap.

T i d e n e r i n n e

til å gjøre de siste forberedelser ~~til den~~ dag da Norge atter er fritt. For de fagorganiserte er ~~hovedoppgaven å~~ gjøre alt klart til å skape en ny, en fri fagvevegelse, som blir istand til å løse de vektige oppgaver som ligger foran den når etterkrigstiden melder seg med alle sine produksjonsspørsmål og sosiale problemer. Overalt må de organer skapes som skal ta seg av sakene i samme øyeblikk som vi atter trer ut i et fritt samfunn. Og så gjelder det om at vi i etterkrigstiden bevarer samme offervilje og arbeidsglød som nå under kampen mot tyranniet. Bare da kan fagvegelsens gjenreising få preg av et vårbrudd som bryter fram med sitt budskap til hele folket . Fra Frankrike meldes at fagbevegelsen , ettersom befrielsen skred fram, reiste seg spontant og umiddelbart med en langt større tilslutning enn før. Denne utvikling må vi også få her.

Det er ennå for tidlig her i detalj å gå inn på de planer for den organisatoriske gjenreising av fagbevegelsen som er drøftet og tilrettelagt av Den Fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon både hjemme og ute . Men forberedelsene til gjennomføringen av planene er gjort ~~eller gjøres~~ stadig for å sikre en best ~~mulig hurtig gjenopbygging når landet er fritt.~~

En kan gå ut fra at de lover og beslutninger som gjaldt i Landsorganisasjonen før 9. april 1940 atter vil tre i kraft etter frigjøringen. Men dessuten blir det nødvendig med en hel rekke nye bestemmelser ,som tar sikte på å rydde opp i det organisatoriske og politiske vilnis som forrræderne har skapt. Medlemmer av Nasjonal Samling og andre nazistiske sammenslutninger vil selvsagt bli nektet adgang til organisasjonene. De som har vært villige redskaper for tyskerne og quislingene vil ikke kunne velges til tillitshverv. I tvilstilfeller vil deres sak bli prøvet av høyere organisasjonsinstanser. De fagorganiserte kommer til å få tilbake de rettigheter i organisasjonene som de hadde før 9.april med tillegg av de rettigheter som er opparbeidet under okkupasjonen. Dette vil også gjelde dem som har deltatt i kontingentstreiken. Den Fri Landsorganisasjon og representanter for arbeidsgiverne har også ført forhandlinger om lønns-og arbeidsvilkårene etter krigen og i samforstand med regjeringen søkt å legge til rette det best mulige grunnlag for en forsvarlig ordning. I vesentlig grad vil ordningen følge de prinsipper som gjaldt før krigen.

En viktig forutsetning under alt forberedende arbeid har vært at Landsorganisasjonens medlemmer snarest mulig,og på basis av organisasjonsmessig klare linjer og gjennom beslutninger fattet på demokratisk måte, skal avgjøre fagvevegelsens nye retningslinjer, foreta valg på tillitsmenn o.s. v.

Den tyske krigsmakt har satt alle i arbeid til ruin og ødeleggelse for vårt land.Det frie Norge skal sette hver eneste kvinne og mann i arbeid for å gjenopbygge hva tyskerne og quislingene har ødelagt og for å skape en ny og større velferd for vårt folk. Det er her fagorganisasjonen må gå i spissen.De uhyggelige årene vi har gjennomlevet har skapt et fortrolig tillitsforhold mellom alle gode nordmenn fra skilte samfundsklasser. Signaler utenfra har gitt løftet om et internasjonalt arbeid for å befri menneskeheten fra frykt og nød.Den norske arbeiderklasses oppgave blir å søke å skape en så bred og mektig samling som mulig for å gjennomføre dette verdensprogram i vårt samfunn. Vi trenger alle krefters medvirkning her . Okkupasjonen har lært oss å hate alt diktatur, all korrupsjon,løgn og svindel mer intenst enn noen sinne tidligere.Og vi har lært å elske friheten , rettssamfunnet, hederlighet og karakterfasthet. Nå våre sinn fylt av dette, står vi på terskelen til gjenrei -

singsarbeidet. Vi vil rekke hendene fram til alle dem som vil være med å bygge det norske samfunn på demokratiets og den sosiale rettferdighetsprinsipper. Og vi tror at denne fylking vil bli så stor at vi modig og trykkgge skal kunne gå fram til Norges nye arbeidsdag.

K r i g s s i t u a s j o n e n.

Samtidig som de allierte den siste uken har fortsatt sin framrykking både på vest-øst- og sørfronten, har det både i øst og vest vært en "opplådingsuke" med forberedelser til de store og krigsavgjørende framstøt. I vest har store deler av den 1. amerikanske arme trengt inn på tysk territorium nv.for Trier. Den 2. brit. arme er trengt videre fram i Holland. Det erobrede terreng øst for Albertkanalen er betydelig utvidet. Bruhoden på østsiden av Mosel utvides stadig. Siegfridlinjen ligger overalt under artilleriild. General Pattons arme og de allierte tropper fra Sør-Frankrike har forenet seg i det nordøstlige hjørne av Frankrike og dermed innesluttet de store tyske avdelinger i Sør-vest. I Sørfrankrike samt langs kanalkysten er det innesluttet ca 2 to hundre tusen tyske soldater. Flere byer, bl.a le Havre ,er befridd. I hele uken har det vært store bomberaider over Tyskland med opptil 2000 allierte fly på en dag. Det er særlig oljeopplag de allierte har vært ute etter. Allerede for en uke siden ble de tyske tropene i vest anslått til 600 000 mann i faldne ,sårede og fanger. - I øst gjør russerne de siste forberedelser til generalangrepene mot Øst-Preussen, Warsjava og Ungarn. Sistnevnte land er meget sterkt truet etter at russerne er avansert videre i passene som leder til det ungarske sletteland, og det meldes om stor uro i Buda-Pest. De tyske troppene, som er praktisk talt helt avskåret i Grekenland, anslåes til 200 000 mann. Evakueringen av de greske øyer er begynt. Serberne har for alvor sluttet seg til Tito, som nærmer seg den bulgarske grense. Den tyske svartehavsflåten er opphørt å eksistere etter Bulgarias kursendring.- I Italia har de allierte brutt gjennom Gotalinjen i mer enn 30 km dyp. Tyskerne kjemper forbitret for ikke å bli trengt ut på Posletten som selvsagt er meget vanskelig å forsvare .

I Frankrike har de Gaulle dannet et nytt ministerium. Halvparten av de tidligere regjeringsmedlemmer er gått av til fordel for representanter for hjemmefronten. Både kommunister og konservative er med i regjeringen, som står foran enorme arbeidsoppgaver. I Paris skal ca 12 000 quislinger være arrestert. Den franske landsorganisasjon er allerede sterkere enn noensinne uttalte forleden den faglige sekretær i Paris-distriktet. Under okkupasjonen har 50 000 medlemmer av fagforeningene vært arrestert og tusener henrettet. I franske kretser i London tror man at Blum fremdeles lever, likeså Chevalier.

I Tyskland gjør Himmler store anstrengelser for å holde disiplinen vedlike. Fredsryktene slås ned i de tyske avisene . Over den sveisisk -tyske grense strømmer det stadig flyktninger. Bare på to steder kom det på en dag 100 flyktninger over. Japanerne i Berlin er så smått begynt å reise hjem over Sverige. Foruten Lepzigs tidligere borgermester Goerdeler, som var utsett til regjeringssjef etter attentatet på Hitler, er 6 kjente tyskere henrettet. Blandt dem en tidligere politipresident i Berlin, en innenriksminister i Hessen og en forhenværende ambassadør i Roma. - Hvordan "tot lmobliseringen" virker framgår bl.a. av russiske meldinger om at soldater med bare 14 dagers trening er satt inn ved fronten. Mange er blitt moblisert, s om ble kassert under forrige verdenskrig. Store deler av Nord-Finnland evakueres for finske militære og sivile personer. Muligens gøres dette for å lette et eventuelt oppgjør med de tyske avdelingene som ikke er ute av landet innen den fastsatte dato. Den tyske avakueringen foregår på 3 eller 4 veier fra Finnland til Kirkenes, Karasjok og Lyngenfjord. De tyske troppene i Nord-Norge ble for en stor del sendt sørover i sommer. Siden er havneanleggene i Hammerfest, Vardø og Vadsø blitt ødelagt av allierte fly i den grad at ytterligere utskiping vil bli meget vanskelig. Mange tyske skib er også ødelagt og evakueringen vil også hindres av oljemangel. Hva som enn hender i Nord-Norge - bevar disiplinen og vent på signal. Husk kongens og Eisenhowers parroler ved invasjonens begynnelse.

Flyalarmen i Oslo natt til onsdag skyltes etter forlydende alliert mineleggin

Fri fagbevegelse 15. sept. 1944.

Vekk med Franco!
Moskvaradioen har vendt seg til det spanske folk og oppfordret det til å styrte Franco og bryte med aksen for på den måten å "berede plass for Spania blandt verdens demokratiske og frihetselskende nasjoner".

Krigsskaden i Russland.
De skader som tyskerne har forvoldt i Russland under okkupasjonen anslår man i Moskva til 25o milliarder gullrubel. Etter 1939-kursen tilsvarer dette 375 milliarder kroner.

Fra Jylland.
melder Dansk Pressetjeneste at Tyskland forbereder ødeleggelse av havnene. Bølgebryteren i Esbjerg fylles med sprengstoff. I Skagens havneanlegg er anbragt 42 sprengladninger på 26 tonn. Videre meldes at Bornholm er forvandlet til et tysk Gibraltar.

Fjerdeparten av akerjorden i Nederland
er ødelagt for opptil 1o år framover etter at tyskerne har satt store deler av landet under vann.

Hjemmefronten.

Ved de få besinlagre som tyskerne ennå har igjen i Oslo, er det nå satt tyske bevepnede vakter dag og natt under full belysning. Ved Vestheim skole ble det natt til torsdag i forrige uke sprengt et besinlager på gårdsplassen. En mengde vindusruter gikk i stykker på skolen, hvor tyskere holder til. Tyskerne ble voldsomt nervøse over eksplosjonen og sperret av alle tilstøtende gater, og arresterte folk som gikk i gaten. En hestedrosje ble praiet, og da hesten ble skremt og ikke ville stoppe, ble det avfyrt flere skudd så hesten ble drept og en av dem som satt i vognen ble såret. - Samme natt var det også en spregning med brand i et av tyskernes store lager ved Kampens Stålverk.

På Hønefoss har et tysk besinlager vært under behandling av norske patrioter og 6oo liter skal være ødelagt.

En av de avskyligste angivere i Bærum, Knutsen har møtt sin skjebne i uken som gikk. Han ble funnet død i nærheten av sitt hjem.

I Tønsberg har det i det senere vært natlige gaterazziaer av gestapo som har kontrollert legitimasjonspapirer. Det skal ~~være~~ tatt et dynamittlager, og dette har gjort tyskerne helt hysteriske. Forleden natt ble to unge mennesker i byen drept - en gutt og en pike. De kom syklende og fikk ikke ~~stanset~~ hurtig nok, tyskerne løsnet flere skudd, så to andre mennesker ble såret.

Fra Nyborgsund meldes om en usedvanlig bedrift av en ung mann, som klarte å overmanne 4 statspolitifolk. Han var arrestert som mistenkt for å være kommet fra Sverige, og 4 statspolitimenn tok ham og la håndjern på ham og brakte ham til politistasjonen. Her ba han om å måtte få på seg jakken og da den ene av politifolkene tok håndjernene av ham for å ordne det, la politimannen fra seg revolveren på bordet. Øyeblikkelig grep den unge mann revolveren, skjøt ned to av politifolkene, gjorde de to andre ukampdyktige - forsvant og er siden blitt vekk. De to politifolkene som ikke ble drept, ligger på fylkessykehuset.

I Rena og i distriktene deromkring har statspolitiet og hirdfolkene herjet grykteligmed en mengde arrestasjoner og en grusom mishandling av fanger, slik at en av de arresterte er avgått ved døden. Særlig skal en av statspolitifolkene være en sadistisk banditt. Hans dødsdom er avsagt. Det må være en avskylig skole som nazipolitiet har her i Oslo, ettersom den utdanner umennesker som endog slår gestapos rekorder.

En franske bordell, som tyskerne har hatt i Dronningens gt. i Oslo, er nu stengt. Pikene nedla arbeidet da Paris ble befridd, og streiket i flere dager. Nu er de sendt ~~til Ustaoset Hotel~~, hvor verten kaller seg "marki de la bordell".

I Ålesund har tyskerne begynt å underminere alle brygger. Der sprenges hull i de svære kaimurene for å få anbragt dynamittladninger.

I Haugesund blir nå en rekke bunkers og sperringer fjernet - men nye blir satt opp andre steder. I det hele har en langs kysten inntrykk av en febrilsk travelhet fra tyskernes side. De finner vel på noe for ikke å bli sendt til frontene i hjemlandet.

Den nye frie norske avisen "Fram"

[illegible] i sitt første nummer ved [illegible] september. Avisen er t[illegible] rettet i første rekke for den illegale arbeiderbevegelsen på landsbygden. Første nummer er 16 - sidig, trykt og med illustrasjoner. Vi gjengir en no[illegible] fra avisen som er skrevet under overskriften "Arbeid til alle":

[illegible]et heter i proklamasjonen fra Hjemmefrontens ledelse:" å gjenreise landets [illegible]konomi og produksjonskraft, snarest mulig, sikre de nødvendige tilførsler [illegible]utenfra og legge forholdene til rette for å utnytte fullt ut våre naturrik[illegible]dommer og skaffe arbeid til alle". Dette gir oss i et nøtteskall den oppga[illegible]en som ligger foran oss den dagen Norge igjen er fritt. Arbeid til alle m[illegible] bli ensbetydende med retten til arbeid. Det må ikke settes opp som et mål, men gjennomføres fra første dag. Det vil gi trygghet for våre hundretusener lønnstakere og hindre kaos og oppløsning.

Fra hjemmefrontens ledelse:

Nasjonalteateret, Det norske Teater og Nordlandvarite er boikottet av alle gode nordmenn. Likeledes er tyske stykker på ikke blokerte teatere boikottet. De tyske underholdningsstykker som teaterene har spillt, er nemlig på[illegible]tvunget dem av tyskerne og N.S. - teaterdirektorat. Alle tyske filmer boikottet. En skal heller ikke se nye norske filmer, da all filmvirksomhet er på N.S.'s hender. Kjente norske skuespillerers deltakelse i disse filmer m[illegible] ikke villede publikum til å tro at disse filmer kan besøkes.

Arbeidsmobliseringen.

I disse dager har en rekke bedrifter og etater fått en meddelelse fra Reichs[illegible]komissar om at vedkommende bedrift som ansees livsviktig skal fylle ut et skjema med navn og data for alle som tilhører årsklassen 1924 for at Reichs[illegible]komissar kan sørge for at disse ikke blir utskrevet. Denne negative regis[illegible]trering tyder på at det forestår utskrivning av årsklassen 1924. Henvendel[illegible]en kan se bestikkende ut, men den må ikke besvares, da fronten dermed kan [illegible]ytes. Myndighetene kan ved disse oppgaver skaffe seg oversikt over hvor [illegible]nge eldre det må skaffes for å erstatte de unge, og dette vil lette makt[illegible]havernes registreringsforsøk. Blir endel av årsklassen utskillt vanskelig[illegible]gjør det situasjonen for de andre. krigs- og livsviktige bedrifter bør ikke [illegible]øke å skaffe seg generell fritakelse for sine funksjonærer, men oppta ar[illegible]eidet med å anke og søke å få hver enkelt fritatt. Dette vil også gjøre [illegible]fronten bredere. De mange anker vil skaffe registeringen en masse arbeid. [illegible]arolen er : Ingen spørsmål om registrering til nasjonal arbeidsinnsats be[illegible]svares, intet skjema fylles ut. Gjør felles front mot registreringen.

Til arbeiderne ved Vinmonopolet, Oslo kommune og andre offentlige bedrifter

I forbindelse med meldinger og paroler som er sendt ut tidligere om tyskerne [illegible] Nasjonal Samlings anstrengelser for å skaffe folk til "nasjonal"arbeids[illegible]innsats, meddeles følgende:

[illegible]å flere bedrifter har myndighetene nå forsøkt finkjemming av bedriftene et[illegible]ter arbeidskraft. I de siste dager er det også oppnevnt en komite som har [illegible]fått i oppdrag å finkjemme Vinmonopolet, Oslo Kommune og andre offentlige bedrifter. Komiteen, som består av personalsjef Bugge i Vinmonopolet, sekre[illegible]tær Ottar Huuse, samt inspektør Krog, har allerede begynt sitt arbeid.

Vær nu på vakt. Vår største seier er vunnet nettop på arbeidsinnsatsens om[illegible]råde. Denne seier må ikke forkvakles med at det vises undfallenhet. Tidligere har andre grupper vært utsatt for angrep og har bestått prøven. Husk vå[illegible]ngdoms innsats. Nu er turen kommet til deg.

Hjemmefronten krever at alle gjør sin innsats i frigjøringsarbeidet. Vi er alle soldater i kampen og vår innsats betyr like meget som soldatens med v[illegible]en i hånd. Sjefer og underordnede, arbeidere og funksjonærer må stå sammen og samlet gå inn for de paroler hjemmefronten i forståelse med Konge og regjering sender ut. Derfor:

Ingen svikt. Parolen er: Ingen norsk kvinne eller mann "nasjonal arbeidsinn[illegible]ats". ALLE MÅ GJØRE SIN PLIKT.

/til/

Den Frie Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon.

En meget viktig del av arbeiderklassens innsats

I ventetiden før vårt lands befrielse er å sørge for at intet tysk arbeid [illegible]forseres fram. Intet hastverk, ingen overtid, intet søndagsarbeid. La det [illegible]å langsomt for seg. En bør ikke falle like i hendene på de tyske kon[illegible]trollører ved å sette seg ned eller stå i grupper og prate. Vær tilsynelate[illegible] alltid opptatt med ditt arbeid. - Men la det gå langsomt. Gjør alle det[illegible]ommer sieren hurtigere og vi får tilbake en

F R I F A G B E V E G E L S E.